

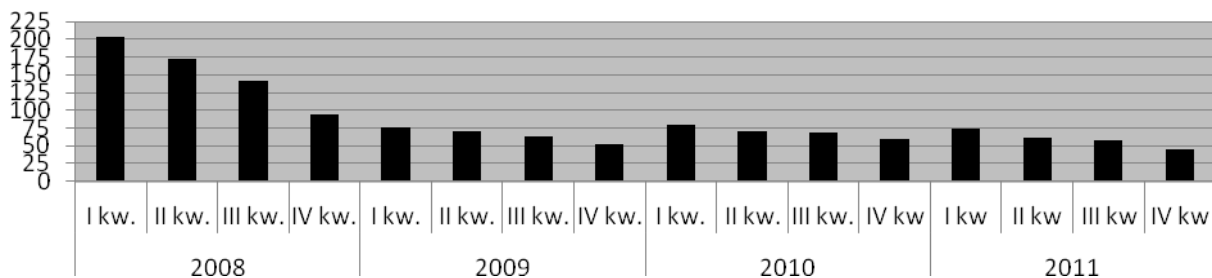
GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY **Departament Pracy**

MONITORING RYNKU PRACY

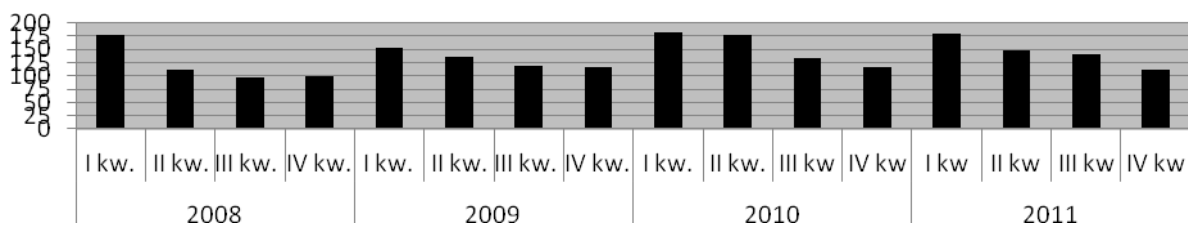
POPYT NA PRACĘ W IV KWARTALE 2011 ROKU

PODSTAWOWE WYNIKI BADANIA			
IV kwartał 2010	III kwartał 2011	IV kwartał 2011	
58906	57769	Wolne miejsca pracy – w końcu kwartału	45461
115595	141190	Nowo utworzone miejsca pracy – w kwartale	111371
15148	13806	Wolne nowo utworzone miejsca pracy – w końcu kwartału	10716

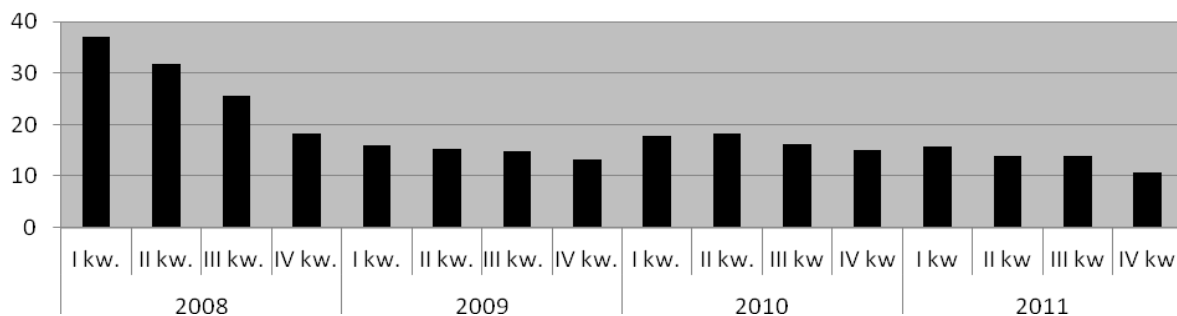
Wolne miejsca pracy w końcu kwartału (w tys.)

Nowo utworzone miejsca pracy (w tys.)

Nowo utworzone wolne miejsca pracy w końcu kwartału (w tys.)

Uwagi ogólne

Źródłem zaprezentowanych danych jest **badanie popytu na pracę**. Od 2007 roku badanie popytu na pracę ma charakter reprezentacyjny, a jego wyniki są uogólniane dla zbiorowości podmiotów o liczbie zatrudnionych 1 i więcej osób klasyfikowanych według kryterium liczby pracujących: do 9 osób jako jednostki małe, 10 do 49 osób jako jednostki średnie i powyżej 49 osób jako jednostki duże. Wyniki badania obejmującego IV kwartał 2011 roku są reprezentatywne dla 569,3 tys. jednostek, z czego 12,9% jednostek należało do sektora publicznego, a 87,1% do sektora prywatnego; 9,0% podmiotów były to jednostki duże, 23,7% średnie, a 67,3% małe.

Podstawowe informacje, jakie można uzyskać z badania popytu na pracę, to pracujący i wolne miejsca pracy według zawodów, rodzajów działalności¹ oraz dane na temat liczby nowo utworzonych miejsc pracy w okresie sprawozdawczym, a od I kwartału 2009 roku również informacje o liczbie zlikwidowanych miejsc pracy.

Zagospodarowane i niezagospodarowane miejsca pracy w IV kwartale 2011 r.

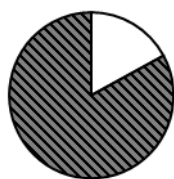
Liczba **pracujących** w podmiotach zatrudniających 1 osobę lub więcej w końcu IV kwartału 2011 roku wynosiła 10654,4 tys. osób, w tym ponad 2/3 to pracujący w sektorze prywatnym (69,2%). Udział pracujących w podmiotach według wielkości w ogólnej liczbie pracujących kształtował się następująco: w jednostkach dużych – 56,8%, w jednostkach średnich – 25,2% oraz małych – 18,0%. Najwięcej pracujących było w jednostkach prowadzących działalność w zakresie przetwórstwa przemysłowego (głównie w sektorze prywatnym i jednostkach dużych), handlu i napraw (głównie w sektorze prywatnym), edukacji (z przewagą sektora publicznego i jednostek dużych i średnich) oraz budownictwa (głównie w jednostkach sektora prywatnego). W ogólnej liczbie pracujących największą grupę stanowili specjaliści – 21,1% (w głównej mierze specjaliści szkolnictwa), robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy – 16,4% (najczęściej robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni) oraz pracownicy biurowi – 13,6% (przede wszystkim pracownicy obsługi klienta) a także pracownicy usług i sprzedawcy – 12,5% (głównie sprzedawcy i pokrewni).

Na ogólną liczbę 569,3 tys. podmiotów, 18,1 tys., tj. 3,2% dysponowało w końcu IV kwartału br. wolnymi miejscami pracy, z tego 15,4% to jednostki sektora publicznego, a 84,6% jednostki sektora prywatnego, najczęściej były to jednostki małe.

Ogólna liczba wykazanych **wolnych miejsc pracy** wynosiła 45,5 tys. Wolne miejsca pracy koncentrowały się głównie w sektorze prywatnym (83,0%) i w jednostkach dużych (50,4%).

¹ Dane według rodzajów działalności prezentowane są według Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007, wprowadzonej Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 roku (Dz. U. Nr 251, poz.1885 z późn. zm.), natomiast grupowanie według zawodów oparte jest na Klasyfikacji Zawodów i Specjalności wprowadzonej rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2010 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. Nr 82 z dnia 17 maja 2010 r. poz. 537).

Wolne miejsca pracy według sektorów na koniec IV kwartału 2011 roku

□ publiczny - 15,4% ■ prywatny - 84,6%

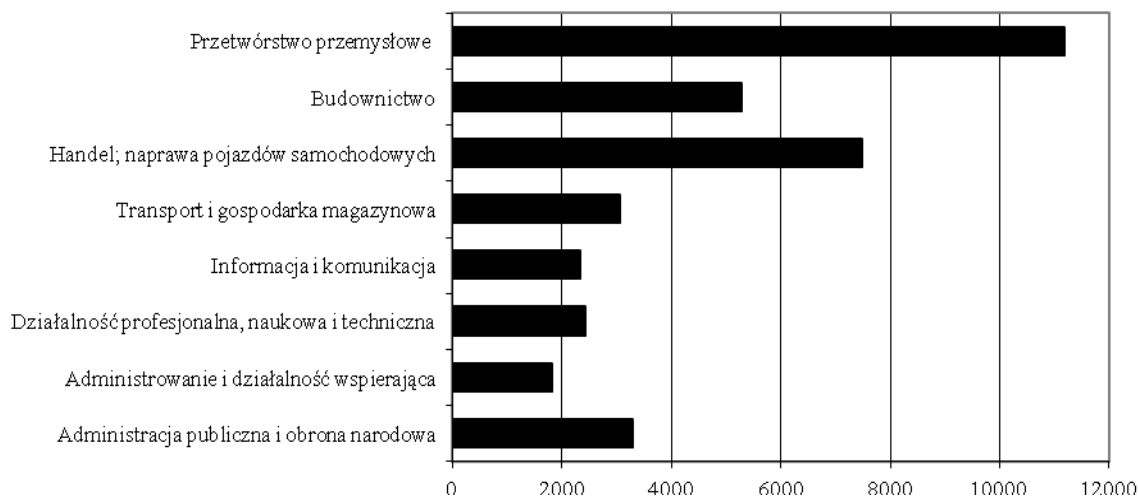
Wolne miejsca pracy według wielkości jednostek na koniec IV kwartału 2011 roku

■ Jednostki duże - 47,5% □ Jednostki średnie - 21,2%
 ■ Jednostki małe - 31,3%

Najwięcej wolnych miejsc pracy zanotowano w jednostkach prowadzących działalność w zakresie przetwórstwa przemysłowego (24,6%), głównie zaliczanych do działalności związanej z produkcją artykułów spożywczych, produkcją metalowych wyrobów gotowych z wyłączeniem maszyn i urządzeń, produkcją maszyn i urządzeń gdzie indziej nie sklasyfikowaną, produkcją odzieży, produkcją wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; prod. wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania, produkcją wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych.

Wolne miejsca pracy według wybranych sekcji na koniec IV kwartału 2011 roku

Występowały one najczęściej w jednostkach sektora prywatnego i jednostkach dużych. Dość dużą liczbą wolnych miejsc pracy dysponowały jednostki prowadzące działalność w zakresie handlu; napraw pojazdów samochodowych – 16,5%, oraz budownictwa – 11,7%.

**Tabl.1 Wolne miejsca pracy według wybranych sekcji, sektorów własności
i wielkości jednostek - stan na koniec IV kwartału 2011 r. (w tys.)**

Wyszczególnienie	Ogółem	Sektor		Jednostki według wielkości		
		publiczny	prywatny	duże	średnie	małe
OGÓŁEM	45,5	7,7	37,8	22,9	9,2	13,4
w tym:						
Przetwórstwo przemysłowe	11,2	0,3	10,9	6,9	2,0	2,3
Budownictwo	5,3	0,1	5,2	1,6	1,1	2,6
Handel ; naprawa pojazdów samochodowych	7,5	0,0	7,5	2,6	1,5	3,4
Transport i gospodarka magazynowa	3,5	0,5	3,0	1,8	0,7	1,0
Zakwaterowanie i gastronomia	1,4	0,0	1,4	0,3	0,5	0,6
Informacja i komunikacja	2,3	0,1	2,2	1,3	0,4	0,6
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	1,4	0,1	1,3	1,1	0,1	0,2
Obsługa rynku nieruchomości	0,7	0,2	0,5	0,3	0,2	0,2
Działalność profesjonalna naukowa i techniczna	2,4	0,3	2,1	1,2	0,5	0,7
Administrowanie i działalność wspierająca	1,8	0,1	1,7	0,9	0,6	0,3
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne	3,3	3,3	0,0	2,7	0,5	0,1
Edukacja	0,6	0,5	0,1	0,3	0,2	0,1
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	2,1	1,4	0,7	1,3	0,4	0,4
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	0,4	0,4	0,0	0,1	0,2	0,1
Pozostała działalność usługowa	0,6	0,0	0,6	0,1	0,0	0,5

W stosunku do analogicznego okresu ubiegłego roku liczba wolnych miejsc pracy ogółem spadła (o 22,8%), najbardziej w jednostkach prowadzących działalność w zakresie wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 44,4%) w zakresie transportu i gospodarki magazynowej (o 40,2%), a także w zakresie

edukacji (o 35,7%) oraz administrowania i działalności wspierającej (o 34,9%). Najbardziej spadła liczba wolnych miejsc pracy wśród przedsiębiorstw zajmujących się przetwórstwem przemysłowym (o 4,6 tys.), budownictwem (o 2,2 tys.), transportem i gospodarką magazynową (o 2,1 tys.), a także handlem i naprawą pojazdów samochodowych (o 1,5 tys.). W niektórych rodzajach działalności zanotowano wzrost wolnych miejsc pracy w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego jak np. w górnictwie (o 126,3%), w działalności finansowej i ubezpieczeniowej (o 7,3%), a także wśród przedsiębiorstw zajmujących się obsługą rynku nieruchomości (o 11,0%).

W czwartym kwartale 2011 roku w stosunku do poprzedniego kwartału o 21,3% odnotowano spadek ogólnej liczby wolnych miejsc pracy szczególnie w podmiotach prowadzących działalność związaną z: edukacją (o 47,0%), zakwaterowaniem i gastronomią (o 35,3%), budownictwem (o 34,2%). Najbardziej znaczący spadek liczby wolnych miejsc pracy zanotowano wśród przedsiębiorstw zajmujących się przetwórstwem przemysłowym (o 3,5tys.), handlem i naprawą pojazdów samochodowych (o 2,9tys.), a także działalnością budowlaną (o 2,8tys.). W niektórych rodzajach działalności nastąpił wzrost liczby wolnych miejsc pracy, najwięcej w podmiotach prowadzących działalność w zakresie administrowania i działalności wspierającej (o 11,8%) oraz obsługi rynku nieruchomości (o 5,1%).

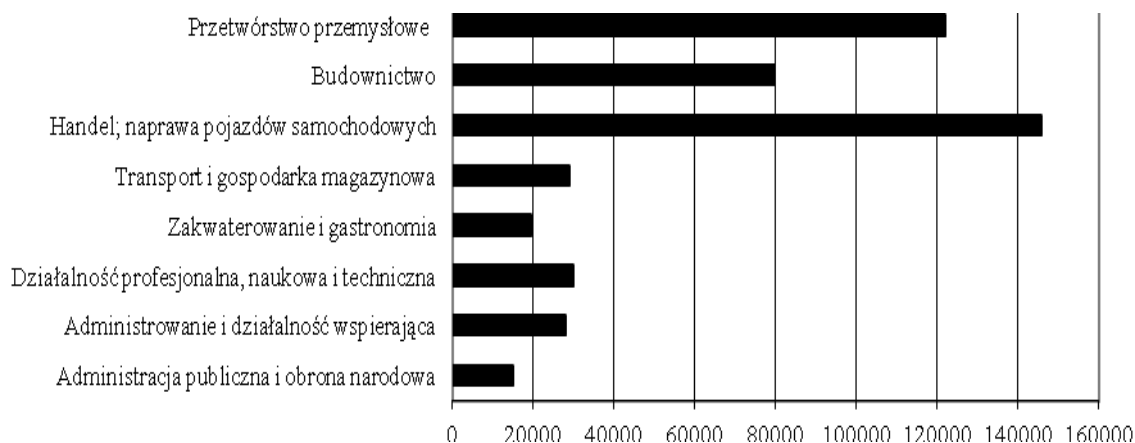
Jednostki dysponujące wolnymi miejscami pracy najczęściej poszukiwały robotników przemysłowych i rzemieślników (24,5%), specjalistów (20,7%), operatorów i monterów maszyn i urządzeń (12,6%), głównie kierowców i operatorów pojazdów oraz pracowników biurowych (12,2%), a także pracowników usług i sprzedawców (10,6%).

W końcu IV kwartału 2011 r. największą liczbą ofert pracy dysponował region centralny (31,1% ogółu wolnych miejsc pracy, głównie województwo mazowieckie), a najskromniejszą ofertą – region południowo-zachodni (10,6%). Wśród województw ogółem najmniejsza oferta występowała w województwie opolskim.

Nowo utworzone miejsca pracy

W okresie I – IV kwartał 2011 roku powstało 580,3 tys. **nowych miejsc pracy**, z tego 9,8% w sektorze publicznym, a 90,2% w sektorze prywatnym. Nowe miejsca pracy zostały utworzone w 24,6 % zbiorowości podmiotów zatrudniających 1 i więcej osób.

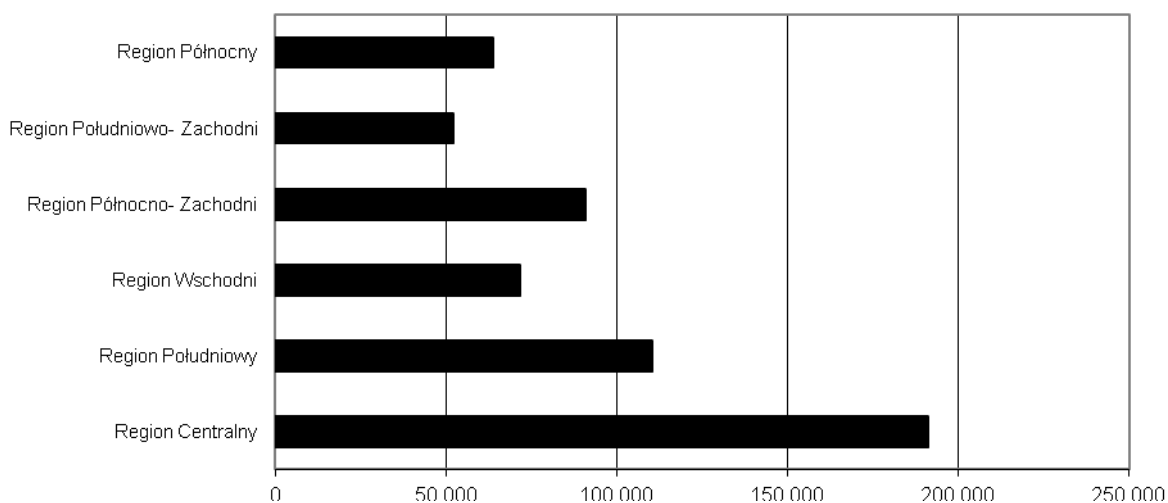
Nowo utworzone miejsca pracy według wybranych sekcji w okresie I – IV kwartał 2011 roku

Najwięcej nowych miejsc pracy zostało utworzonych w handlu; naprawach pojazdów samochodowych (25,1%), przetwórstwie przemysłowym (21,0%), głównie w produkcji artykułów spożywczych, produkcji metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń, produkcji wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych, oraz produkcji maszyn i urządzeń. Znaczna liczba nowych miejsc pracy powstała w budownictwie (13,7%), administrowaniu i działalności wspierającej (4,8%), działalności finansowej i ubezpieczeniowej (4,9%) oraz działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (5,1%).

Najwięcej nowo utworzonych miejsc pracy w okresie I – IV kwartał 2011 roku zanotowano w województwie mazowieckim – 150,2 tys., a także w województwach: wielkopolskim – 59,0 tys. i śląskim – 66,3 tys., małopolskim – 44,1 tys. oraz łódzkim – 40,9 tys., natomiast najmniej miejsc pracy utworzono w województwie podlaskim 11,5 tys. oraz w województwie opolskim – 13,9 tys.

Nowo utworzone miejsca pracy według regionów w okresie I-IV kwartał 2011 roku

Generalnie, w okresie I – IV kwartał 2011 roku regionem Polski, w którym utworzono najwięcej nowych miejsc pracy był region centralny (32,9% ogółu), natomiast najmniej – region południowo - zachodni (9,0%).

W IV kwartale 2011 roku powstało 111,4 tys. nowych miejsc pracy, najwięcej w jednostkach prowadzących działalność w zakresie handlu; napraw pojazdów samochodowych (30,9 tys.) oraz przetwórstwa przemysłowego (24,9 tys.).

Liczba nowo utworzonych miejsc pracy w IV kwartale 2011 r. w stosunku do analogicznego okresu ubiegłego roku zmalała (o 3,7%). Największy spadek odnotowano w działalności związanej z kulturą i rozrywką (o 71,6%), górnictwie i wydobywaniu (o 67,6%). Należy wspomnieć, iż zauważono także wzrosty liczby nowo utworzonych miejsc pracy w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego w takich dziedzinach działalności jak rolnictwo, leśnictwo i łowiectwo (o 26,2%), działalność finansowa i ubezpieczeniowa (o 56,5%), oraz działalność profesjonalna naukowa i techniczna (o 17,3%).

Liczba nowo utworzonych miejsc pracy ogółem w IV kwartale 2011 roku w stosunku do poprzedniego okresu zmalała (o 21,1%). Największy spadek liczby nowo utworzonych miejsc pracy wystąpił w jednostkach prowadzących działalność związaną z rozrywką, kulturą i rekreacją (o 64,1%), edukacją (o 51,1%), finansami i ubezpieczeniami (o 44,5%). Odnotowano wzrost liczby nowo utworzonych miejsc pracy w odniesieniu do poprzedniego okresu w takich rodzajach działalności jak: wytwarzanie i zaopatrywanie w energię

elektryczną, gaz (o 82,8%), działalność związana z obsługą rynku nieruchomości (o 47,1%), działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (o 42,7%), a także w zakresie dostaw wody, gospodarowania ściekami (o 40,9%).

W końcu IV kwartału **nie obsadzone** było jeszcze 10,7 tys., tj. 9,6% **nowo utworzonych miejsc pracy**.

W stosunku do analogicznego okresu ubiegłego roku liczba **wolnych nowo utworzonych miejsc pracy** zmalała (o 29,3%), najwięcej w jednostkach prowadzących działalność związaną z budownictwem (o 50,5%), przetwórstwem przemysłowym (o 50,2%), działalnością związaną z kulturą, rozrywką i rekreacją (o 48,9%), edukacją (o 47,5%) oraz wytwarzaniem i zaopatrywaniem w energię elektryczną, gaz i parę wodną (o 44,6%). Należy zaznaczyć, iż w niektórych rodzajach działalności wzrosła liczba wolnych nowo utworzonych miejsc pracy jak np. w działalności związanej z dostawą wody i gospodarowaniem ściekami oraz odpadami (o 113,6%), opieką zdrowotną i pomocą społeczną (o 42,0%) oraz górnictwem i wydobywaniem (o 45,5%).

Liczba wolnych nowo utworzonych miejsc pracy ogółem w stosunku do poprzedniego okresu zmalała (o 22,4%), najbardziej w podmiotach prowadzących działalność związaną z górnictwem i wydobywaniem (o 67,4%). Najwięcej wolnych nowo utworzonych miejsc pracy miały jednostki prowadzące działalność w zakresie przetwórstwa przemysłowego, handlu oraz budownictwa.

Nowo utworzone wolne miejsca pracy przeznaczone były dla pracowników ze wszystkich tzw. wielkich grup zawodowych, a przede wszystkim dla specjalistów, pracowników biurowych, techników i średniego personelu, robotników przemysłowych, pracowników usług i sprzedawców.

Największa liczba wolnych miejsc pracy obserwowana jest w jednostkach dużych (50,4%), głównie sektora prywatnego (83,0%).

Tabl.2. Nowo utworzone wolne miejsca pracy według wybranych grup zawodów i wielkości jednostek - stan na koniec IV kwartału 2011 r. (w tys.)

Wyszczególnienie	Ogółem	Z tego w jednostkach		
		dużych	średnich	małych
OGÓŁEM	10,7	5,6	2,3	2,8
w tym:				
Specjaliści	2,7	1,8	0,4	0,5
Technicy i inny średni personel	1,0	0,7	0,1	0,2
Pracownicy biurowi	1,7	0,6	0,6	0,5
Pracownicy usług i sprzedawcy	1,4	0,5	0,3	0,6
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	1,6	0,9	0,3	0,4
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	1,0	0,6	0,1	0,3
Pracownicy przy pracach prostych	0,7	0,2	0,2	0,3

Należy zauważyć, że jednostki małe mają bardzo duży udział w zmianach zachodzących na rynku pracy. Jednostki te dysponowały na koniec IV kwartału br. znaczącą liczbą wolnych miejsc pracy (29,4%), a jednocześnie utworzyły około 39% ogółu nowych miejsc pracy głównie w handlu; naprawach pojazdów samochodowych (31,2%), budownictwie (17,3%), przetwórstwie przemysłowym (15,7%), działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (6,0%).

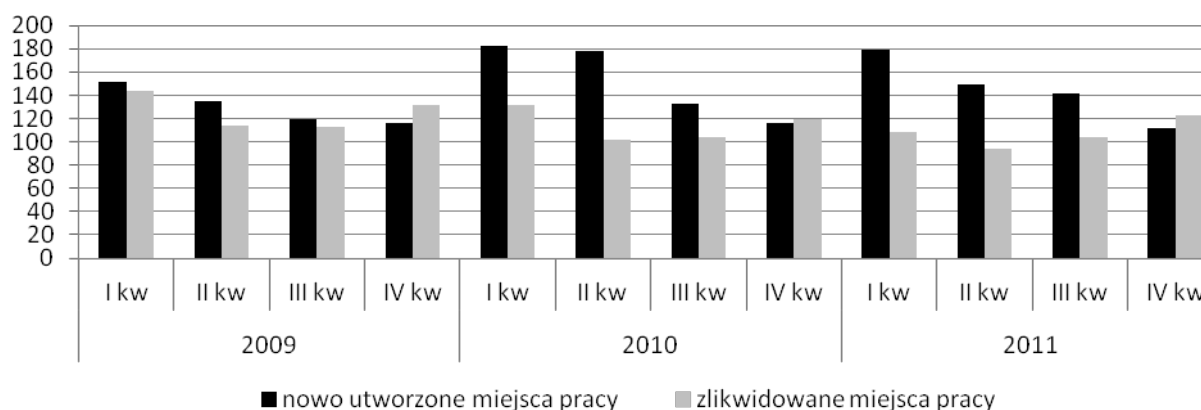
Zlikwidowane miejsca pracy

W okresie I – IV kwartał 2011 roku **zlikwidowano** 429,3 tys. miejsc pracy, głównie w sektorze prywatnym (88,9%) oraz jednostkach małych (38,1%). Najwięcej miejsc pracy zlikwidowano w jednostkach prowadzących działalność w zakresie handlu; napraw pojazdów samochodowych (29,0%), budownictwa (22,8%), przetwórstwa przemysłowego (13,6%) oraz transportu i gospodarki magazynowej (5,9%).

W IV kwartale 2011 roku zlikwidowano 122,9 tys. miejsc pracy, głównie w przetwórstwie przemysłowym (23,9 tys.), handlu; naprawach pojazdów samochodowych (32,9 tys.) oraz w budownictwie (20,4 tys.). Liczba zlikwidowanych miejsc pracy w stosunku do analogicznego okresu ubiegłego roku zmniejszyła się o niecałe 6,0%, najbardziej w działalności związanej z informacją i telekomunikacją o 47,8%, pozostałą działalnością usługową o 23,6%, w transporcie i gospodarce magazynowej o 21,3%.

W stosunku do poprzedniego kwartału br. liczba zlikwidowanych miejsc pracy ogółem wzrosła o 17,8%. Analiza według rodzajów działalności pokazuje wzrost zlikwidowanych miejsc pracy w górnictwie o 156,1%, pozostałej działalności usługowej o 118,6%, działalności związanej z dostawą wody i gospodarowaniem ściekami o 111,0% oraz administracją publiczną i obroną narodową o 98,1%

Porównanie liczby nowo utworzonych i zlikwidowanych miejsc pracy według kwartałów (w tys.)

Z analizy dostępnych danych, tj. dla okresu I kwartał 2009 – IV kwartał 2011 roku wynika, że tylko w IV kwartałach liczba zlikwidowanych miejsc pracy była wyższa od nowo utworzonych, natomiast w pozostałych kwartałach tendencja była odwrotna (przeważała liczba nowo utworzonych miejsc pracy). Na wzrost lub spadek liczby nowo utworzonych i zlikwidowanych miejsc pracy oprócz sytuacji gospodarczej ma wpływ również sezonowy charakter prac w niektórych rodzajach działalności.

Opracowała: Anna Wolska